

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

IV. De Vicario Capituli, Sede Episcopali vacante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

que amiffisse publicè nescitur, l. Barbarius 3. ff. de Officio Præf. & §. Veruntamen post can. Infamis 3. q. 7. acta valent; quòd tali casu jurisdictionis, in persona extinctæ vel suspensæ, defectus propter errorem communem, & necessitatem vel utilitatem publicam, ab Ecclesia vel Republica suppleatur, Henriquez Lib. 6. cap. 3. n. 3. lit. A. cit. Flamin. q. 24. n. 33. Sbroz. q. 36. n. 9. & Sanchez disp. 22. n. 59. Posterioris verò; quia eò casu Vicarii acta Juris iomentò ac præsidio planè destituuntur; cum l. & §. cit. dispositio solummodo procedat casu erroris communis, sive publicæ iustæque ignorantia circa personam iudicantis; quòd hòc tantum casu jurisdictionis in eo extinctæ defectum suppleri, necessitas aut utilitas poscat, ut cum cit. aliisque DD. plenius tradetur Lib. 2. tit. 1. à n. 63.

ARTICULUS IV.

De Vicario Capituli
Sede Episcopali vacante.

SUMMARIUM.

55. Episcopatus administratio olim Capitulo:
56. Hodie competit Vicario, intra octo dies,
57. A vacationis notitia computandos, assumendo.
58. Qui de gremio vel extraneus,
59. Assignatò salariò, constitui debet.
60. Octo dierum terminus à Capitulo contrahi:
61. Non etiam prorogari potest.
62. Vicarii tamen deputatio à Capitulo post octo dierum lapsum,
63. Et quacunque formà facta Jure invalida non est.
64. Constitui Vicarius potest ad certum tempus.

65. Simpliciter & generaliter constitutus omnia, que Capitulum,
66. Etiam speciale mandatum alibi concessentia, pertractare,
67. Et vi solius Consuetudinis participare potest Distributiones.
68. A Capitulo ad libitum revocari,
69. Et sine eo diacesis Visitatio decretum non potest.
70. Alium sibi substituit ad breve tempus.
71. Ab ejus sententia provocandi appellatur ad Metropolitanum,
72. De suspicionis ei objecta causa Capitulum cognoscit,
73. Vel illius causam ad arbitrium mittit.
74. Vicarii Capitularis jurisdictionem capiat apprehensa possessione à novo Episcopo:
75. Cui etiam rationes redditus gub. administrationis,
76. Et, deliquisse compertus, ab eo vel à Metropolitanò puniatur,
77. Vicarius Episcopi mortui &c. rationes non Capitulo:
78. Sed illius in Episcopatu successores reddit.

Jurisdictionem Episcopalem, vacante Sede penes se residentem, exerceri à Capitulo per seipsum committitur Jure antiquò potuisse, satis exploratum & ratio expedita est; quòd ad aliud exercitium alteri committendum à solo canone non arctaretur, Barbosa de Offic. Episc. alleg. 54. n. 183. Ex qua ratione hodie quoque jurisdictionem illam ita exerceri & Episcopatum administrari ab ipso Capitulo intra octo dies post Episcopi mortem posse, cum Zerola Præf. Episc. p. 1. V. Capitulum §. 3. & aliis tradit Barbosa alleg. cit. n. 113. quòd ejusmodi exercitium & administratio etiam decretum

decreto Synodali, mox recitando, non ad-
verberetur.

56. Intra dies autem illos, à Capitulo con-
stitui Vicarium, aut eum, qui plenâ fede
ab Episcopo fuit constitutus, confirmari,
per eumque Episcopalem jurisdictionem
exerceri, voluit S. Synodus Trid. *sess. 24. cap. 16. de Ref. ubi Capitulum*, inquit, *se de va-*
cante, Officiale seu Vicarium infra octo
dies post mortem Episcopi constituere, vel
existentem confirmare omnino teneatur,
qui saltem in jure Canonico sit Doctor vel
Licentiat, vel aliâs, quantum fieri po-
terit, idoneus: si secus factum fuerit, ad
Metropolitanum deputatio hujusmodi de-
volvetur. Et, si Ecclesia ipsa Metro-
politana fuerit, aut exempta, Capitulumque
negligens fuerit, tunc antiquior Episco-
pus ex suffraganeis in Metropolitana: &
propinquior Episcopus in exempta Oeco-
nomum & Vicarium idoneos possit consti-
tuere. Haec tenet S. Synodus, quâ publi-
cè utilissimò hòc decreto obviavit confu-
sioni ac protelationi negotiorum & aliis
haud sanè levibus incommodis, quâ ex-
communi administratione Capituli nasci
plerumque solent: propter difficultatem
congregationis duarum partium Capitu-
larium, necessarîe ad aliquid in Capitulo
decernendum: & propter multitudinem
suffragiorum facilè discordantium, ut ad
commune placitum ac sententiam ple-
rumque vix, & aliquando ne sic quidem,
perveniatur. Circa decretum hoc

Convenit inter DD. primò, ad Vica-
rii constitutionem intra octo dies Capitu-
lum adstringi, Episcopali sede non solùm
per Episcopi obitum, sed etiam per ejus
Translationem, Renuntiationem, aut ali-
um modum verè aut fictè Vacante, ut de-
sumitur ex generalitate *Rubricæ Spr. cap.*
16. cit. Ratio est, quia perturbationes &
negotiorum protelationes aliâque incom-
moda, quâ Capituli communis admini-

stratio affert, & Vicarii constitutione ex-
cludere S. Synodus intendit, timenda sunt,
quòcumque modò sedis Episcopalis vaca-
tio inducatur; ut ad eò *cap. 16. cit.* vaca-
tionis, per Episcopi mortem contingen-
tis, mentio solius exempli gratiâ facta, &
Synodali decreto sedis vacantis casus om-
nes comprehensè intelligantur, Diana
p. 8. tract. 4. resol. 4.

Convenit inter eos secundò, termi- 57.
num octo dierum, ad Vicarii electionem
Capitulo præfixum, currere à die vacatio-
nis non inductæ, sed notæ, sive, quò Epi-
scopum functum vitâ, ejus renuntiationem
à Papa admittam, istius autoritate
translationem ad aliam Ecclesiam factam
&c. Capitulo innotuit, *arg. e. Quia diver-*
sitatem 5. De concess. præb. Unde, si sedis
vacatio inducatur Episcopi translatione,
octo dierum terminus currere incipit à
die, imò hora & momento, quò Capitu-
lum certum redditum est, Episcopum à
spiritualis conjugii vinculo, quò primæ
Ecclesiæ alligatus erat, autoritate Apo-
stolicâ fuisse absolutum, etiam antequam
is secundæ Ecclesiæ adeptus possessionem,
vel literæ Apostolicæ super translatione
fint expeditæ, *cit. Diana resol. 55. §. Ter-*
minus & Barbosa alleg. 54. n. 164. Ratio
est, quia ipsâ à spiritualis conjugii vincu-
lo absolute primæ Ecclesiæ Episcopus
definit esse, illiusque Vacatio inducitur,
per tradita *Tit. 7. n. 13.*

Convenit tertio, licet Capituli Vica- 58.
rius esse possit extraneus, sive, qui de Ca-
pituli gremio non est, Capitularem tamen,
si idoneus reperiatur, cæteris paribus ex-
traneo præferendum, cum Garcia de Be-
nes. *p. 5. cap. 7. n. 13.* Diana *resol. 57.* &
aliis censet *cit. Barbosa n. 165.*

Quartò, Vicario Capitulari, etiam si 59.
de gremio sit, de competente salario pro-
videndum ex bonis seu redditibus Eccle-
siæ vacantis, Glossa in *Clem. Statutum 7.*
V. Expen-

V. Expensa de Electione & Barb. de Canon. & dignit. cap. 42. n. 35. cum nemo teneatur suis stipendiis militare, c. Cum ex Officii 16 in fine de Prescript.

60. Dissensio autem & dubium est primò, an Vicarii electioni præfixus terminus à Capitulo valeat restringi vel extendi. Quia in re Vicarium eligi Vacationis notæ primò die posse, non est qui inficias eat; quòd octo dierum terminus Capitulo accommodatus, etque præfixus tantùm sit; ne ultra octiduum electio differatur: utque illius restrictione incommodis, quibus capitularis administratio obnoxia est, citius & efficacius obvietur. Unde terminum illum coarctari, & Vicarii electionem ad pauciores dies à Capitulo reduci etiam statuto posse, cum M. Ant. Genuensi *Prax. Episc. cap. 88. num. 7* censet Diana *Tract. cit. resol. 65. §. Sed his*; quòd hujusmodi statutò Capitulo, in suò favore introductò juri renuntiare, videatur, & locus sit Regulæ *c. Si de terra 6. de Privileg.*

61. Alia ratio est prorogationis terminis; cum iste non solum extendi nequeat Statuto, *arg. can. Inferior 4. dist. 21. & c. Cum inferior 16. de Majorit. & Obed.* sed ejus non observati lapsu Vicarii deputatio ad superiorem devolvatur, *cap. 16. cit. aded.* ut, ipsò illius lapsu vicarium eligendi facultate Capitulum privari, asserant, ab eoque postea factam electionem nullitatis arguant *Quaranta Summa Bull. V. Capitulum sede vac. n. 3. §. Eidem & Suarez de Censur. disp. 28. f. 3. n. 2.* quòd *cap. cit.* Vicarius à Capitulo constituend⁹ vel confirmand⁹ asseratur *Omnino*, dictione executionem & præcisam necessitatem denotante, & habente vim clausulæ irritantis; ut, quod contra eam fit, pro infecto sit habendum, per tradita à Tiracuell. *in l. Si unquam 8. C. de Revoc. donat. V. Revertatur n. 78.* & Lamber-

tino *Lib. 2. de Jure Patronat. p. 1. q. 7. art. 20. n. 19.* In quam rem DD. citati etiam ponderant dictionem *Intra*, sive extrema, primum scilicet & octavam diem includentem, & excludentem que sunt extra; ut, quod intra octo dies expedendum est, expediri nequeat post lapsum diei octavæ, Tufchus *Praxis V. D. d. conclus. 299.*

Verisimilis hæc: sed sicut favorabilis à Capitulo, sic decreto Concilii magis sententia est contraria Opinio Riccii *Collet. decis. 1602.* & Garcia *cit. cap. 7. n. 4. quos, & Capitulorū Cathedralium exemplarium praxin secutus Fermolet. Tract. 1. de Capitulo sede vac. q. 8. n. 1.* huc integrâ, sive, antequam Vicarius constitutus sit à Metropolitanò vel Episcopo propinquiori, mora purgationi locum esse, ait; ut octo dierum terminus non adò deputatus à Capitulo Vicarius constituatur, *arg. c. Literas 4. de suppl. leg. 6. c. fm. de Locato.* Ratio est; quia vacatio nominationis Vicarii, à Tridentino introducta, sic exaudienda est; ut Metropolitanus vel propinquior Episcopus vicarium idoneum deputare, negligens à Capitulo, possit: non, ut eum nominandi moramq; purgandi facultas Capitulo penitus ablata: ab eoque postea facta Vicarii nominatio viribus vacua intelligatur; cum Concilium diserte asserat, Vicarii deputationem devolvi, ut Metropolitanus vel Episcopus propinquior illum constituere possit; & non utatur verbis denotante nullitatem: quam etiam non important dictiones *Omnino*, & *Intra* cum his Vicarii constitutionem vel confirmationem ultra octo dies non differendi præcisa necessitas capitulo à Concilio imposita dici queat ad effectum; ut evitetur mora & culpa: non etiam; ut actus nullitas non incurrarur: & ita imposita dici, si possit, debeat; ne antea

is Juris correctio ultra effectum, decretò correctoriò expressum, latà eaque minime necessarià interpretatione porrigatur, contra Regulam *c. Cum expediat 29. de Elect. in 6. Et Præcipimus 32. in fine C. de Appellat.*

65. Dubium secundò est, de modo eligendi Vicarium Capitularem; Fuscus enim *de Vistat. n. 32.* non parùm ambigit, & in ejus constitutione servandam opinatur formam, in Concilio Lateranensi præscriptam & relatam *c. Quia propter 42. de Electione.* Sed contra cæterorum Doctorum torrentem, & Cardd. Concilii Tridentini Interpp. declarationem, allegatam à laudatis Garcia *n. 22.* & Diana *resol. 60. §. Et ita.* Ratio est; quia forma, *c. cit.* præscripta, spectat canonicas electiones Prælatorum Ecclesiasticorum, generalem, principalem & perpetuam jurisdictionem obtinentium, quorumque tanquam sponsorum obitu Ecclesiæ viduantur, ut liquet ex *c. cit.* verbis, *Ecclesiæ viduatis*, & cum Panormit. *ibi n. 2.* observat Sylvester *V. Electio 2. q. 1.* Vicarius autem, tam Capitularis quàm Episcopalis, ejusmodi prælatus non est; cum jurisdictionem obtineat solummodo temporaneam & accessoriam, Episcopi vel Capituli nomine exercendam: ejusque obitu Ecclesiæ viduari non intelligatur. Unde *cap. 16. cit.* à Capitulo non *canonicè eligendus, sed constituendus & deputandus* dicitur instar Officialium aliorum: & in ejus constitutione deputationeve secreta vota exposci, cum DD. *cit.* rectè negant Zerola *§. 3. cit.* & Barbosa *cit. cap. 42. n. 28.*

64. Dubium est tertio, an Vicarius Capitularis constitui valeat ad certum tempus. Qua in re Pavini *de Capitulo sede Vac. p. 2. q. 10. n. 6.* aliorumque DD. communis sententia est, à principio, sicut duos generales aequè principales, vel u-

num generalem, alium vel plures Foraneos capituli Vicarios constitui: & sicut uni constituto certum jurisdictionis exercendæ, *vg.* adhibitò assessoris consilio procedendi, modum præscribi, sic etiam ad duos, quatuor, aut sex menses constitui Vicarium posse; quòd, cum Vicarii Capitularis jurisdictione dependeat ex commissione Capituli, hoc illam committere ita valeat; ut certi temporis lapsu expiret, & in alium à Capitulo deputandum transferatur, ut S. Congreg. Cardd. Interpp. 17. Junii 1617. declaravit apud *cit. Garciam cap. 7. n. 37.* & Barbofam *cap. 42. n. 44.* monentem tamen, expedire, ut Vicarius Capitularis simpliciter, sine conditione modòque, & certi incertique temporis præfixione constituatur.

Dubium quartò est, an ad Vicarium Capitularem, simpliciter & generaliter constitutum, penes Capitulum principaliter residens jurisdictione Episcopalis tota transeat; ut expedire etiam valeat ea, quæ sede plenà mandatum speciale exposcebant. Quod, Rotæ decisione allegatà, negant *cit.* Diana *resol. 64.* & Barbosa *n. 103.* cum propter paritatem cum Vicario Episcopali, cui facta generalis commissio negotia & causas, speciale mandatum de Jure vel Consuetudine exposcentes, non comprehendit; tum verò; quòd, cum Vicarii Capitularis jurisdictione dependeat à Capitulo, hoc eam limitare & restringere valeat non solum quoad tempus, ut *vg.* anni vel semestris lapsu finiat, sed etiam quoad negotia & causas; ut non porrigatur ad eas, quæ mandatum speciale de Jure vel Consuetudine exposcebant.

Sed meliori ratione, à Vicario Capitulari, simpliciter & generaliter constituto, etiam hujusmodi causas & negotia, ad Episcopi jurisdictionem Ordinariam pertinentia, pertractari sine speciali mandato posse,

ff ff

to posse,

to posse, cum M. Ant. Genuensi *Prax. cit. cap. 86. n. 5.* sustinet Fermosin. *Tract. cit. q. 9. n. 3.* Ratio est; quia, ut *n. 56. dist. 1. sum*, sede vacante jurisdictio Episcopalis Ordinaria, extra casus Jure specialiter exceptos, tota ad capitulum eâ lege transit; ut, ad confusionem aliâque incommoda, quæ ex communi administratione capitulari nasci solent, excludenda, illa committatur Vicario, per quem exercentur & occurrentia negotia expediuntur *cap. 16. cit.* quò proinde relati decreti vigore penes se principaliter residentem jurisdictionem Episcopalem Capitulum, Vicariò constitutò, per se exercere, aut illum constituendò causas & negotia aliqua suo iudicio reservare non potest.

Neque, post Synodale decretum *cit. cap. 16.* relatum, paritas amplius est Primò Vicarii Capitularis cum Episcopali; cum enim jurisdictionem illam per se exercere Episcopus, non etiam capitulum possit post octo dies, ab Episcopi morte sive istius notitia lapsos, *cap. 16. cit.* mirum non est; quod constitutione Vicarii, simpliciter sive generaliter factâ, à Capitulo jurisdictionis omnis, etiam quoad causas & negotia, specialem commissionem aliâs exposita, ei commissâ intelligatur: licet talia mandatò Episcopi generali in Vicarium Episcopi generalem translata, non intelligantur.

Neque secundò paritas est jurisdictionis restrictæ ad certum tempus cum ea, quæ à Capitulo sibi reservatur; quia restrictione ad tempus sola facultas tempore illò lapsò alium Vicarium deputandi; non etiam, quod *cit. cap. 16.* relato decreto adversatur, unius vel plurium causarum pertractatio ipsi Capitulo reservatur. Quod si Capitulum in Vicarii constitutione unam vel plures causas aut istarum aliquam universitatem reservaret animò eas, non iudiciò capitulari pertractandi,

sed per viam delegationis committendi alteri, reservatio non adversaretur decreto Synodali; quòd istò Vicariò deputatio præcipiatur sine inhibitione, ne causa aliqua alteri committatur; & talis commissio obnoxia non sit incommodis, quibus S. Synodus obviavit.

Dubium est quintò, an Vicarius Capitularis de gremio, sive ex ipsis Ecclesia canonicis constitutus, distributiones quotidianas lucretur, quando à choro est absens. Cum salario canonicatus (iustitiam ab eo percipi, satis liquet ex *c. De cetero 7. de Cleric. non resid. c. c. Cum non deceat 30. de Elect. in 6.* De Distributionibus autem illis dissenso est inter DD. in utramque partem militantes, dicto *c. Unic. §. Qui verò de Cleric. non resid. in 6.* à cujus intellectu, *Lib. 3. Tit. 4. n. 19.* præ aliis probando, non recedendum, & statuendum censeo, Vicariò Capitulari à choro absenti illas, licet non debeant spectatò Jure, præstari tamen & à Vicario percipi posse vigore Consuetudinis, ubi ista est recepta. Ratio est; quia Vicarius, quando à choro abest, quòd jurisdictionis suæ exercitiò detinea tur ab illo est propter servitium & utilitatem evidentem suæ Ecclesiæ: cui Episcopalis jurisdictionis, vacante sede, à Capitulo commissæ, exercitium utilius est quam præsentia in choro: consuetudo autem pro evidenti utilitate & servitio Ecclesiæ à choro absentibus distributiones tribuens, discretè approbata est §. *Qui verò de Cleric. non resid. c. c. Cum non deceat cit.* relato, & ex tali causa à choro absentibus aperte beneficiorum quidem suorum fructus adstruendi, sed deneganti quotidianas distributiones. Quare quoad istas specialis curisque Ecclesiæ consuetudo habenda præ oculis & observanda est, Covarruvias *Lib. 3. Var. cap. 13. num. 8. V. §. Moneta p. 2. de Distribut.*

tribut. q. 11. n. 78. & Palao Tract. 7. diff. 3. p. 5. n. 2.

68. Dubium sextò est, an Vicarius Capitularis ad constituentium libitum valeat revocari. Affirmant id *citr.* Quaranta *V. cit. n. 3. dub. 3. Zerola p. 1. V. Vicarius §. 12. n. 3. Sbrozzius Lib. 3. de Offic. Vicar. cap. 32. n. 7.* & alii, ducti non levis momenti ratione; quòd, sicut Episcopalis, sic & Capitularis Vicarius ad libitum revocari potuerit Jure antiquò; cum hòc spectatò in tota jurisdictione Ordinaria, extra casus specialiter exceptos, Episcopo successerit, & Vicarii revocatio non fuerit excepta: Novissimò autem Jure Synodali Vicarii Capitularis revocatio ne verbò quidem attingatur; ac proinde tanquam casus omisus sub antiqui Juris dispositione sit relictus, *arg. l. Commodis sine 10. ff. de Lib. & postb.*

Sed, re accuratius ponderatà, Vicarii Capitularis revocatio à Concilio Tridentino intacta non est; cum enim *cap. 16. cit.* jurisdictionem Episcopalem, vacante sede penes Capitulum residentem, intra octo dies transferri præceperit in Vicarium, per quem illa exercentur: eaque translatione legitime factà Capitulum officio suo functum jam sit, postea, sicut causarum ac negotiorum pertractatione immiscere: sic etiam Vicarii constitutionem legitime factam revocare & immutare non permittitur, *arg. l. Judex §. ff. de Re judic.* ut à S. Congreg. Card. Interpp. multoties declaratum fuit adeò; ut, legitimam etiam causam revocationem suadente aut exigente, v.g. si Vicarius insufficienti appareat, vel in officio sibi commissi executione negligens sit, amoveri nequeat: nisi causa à S. Congreg. Episcoporum & Regularium negotiis præposità de eaque certioratà approbetur, ut ipsa declaravit 1631. & ante 1603. Capitulum Neapolitano rescriptis apud *citr.* Dia-

nam *resol. 63. in pr. & sine & Barbosa cit. cap. 42. n. 47.*

Hinc tamen non rectè inferitur, non nisi causam à S. Congreg. approbatam revocari posse Vicarium, Capitulo ejus constitutionem intra octo dies negligente, à Metropolitano aut propinquiore Episcopo deputatum; cum enim in istis non militet causa confusionis &, quæ ex multitudine votorum timetur, difficultatis consensus in Capitulo consideratæ, à Metropolitano vel propinquiore Episcopo facta deputatio æquiparatur ei, quæ, plenam fedem, sit à proprio Episcopo; ut Vicarius, sicut ab isto, sic & ab illis deputatus, revocari libere possit: quod de Metropolitano in una *Limana 29. Septemb. 1623.* à S. Congreg. Card. Interpp. declaratum, perhibent *citr.* Diana *Resol. 63. §. Et idem & Barbosa n. 48.* Accedit; quòd, si Vicarius removeri à Capitulo ad nutum posset, ansa illi præberetur, revocationis aut amotionis metu remissius se gerendi in administranda justitia in causis capitularium & dependentibus ab eis, ut probè observat *Garcias cit. cap. 7. n. 22. §. Sed ea:* cujusmodi ansam non præbet libera revocationis facultas competens Metropolitano & Episcopo propinquiori.

Dubium septimò est, an Vicario Capitulari competat deputatio generalis Visitatoris diocesis. Et hujusmodi quidem visitationem diocesis, saltem amplioris, ab ipso obiri, vix conveniens & possibile est; cum enim ad officium & jurisdictionem suam exercendam ferè adstrictus sit curiæ Episcopali, diocesis pervagari, & generalis Visitatoris officio fungi ipse vix potest, De talis autem Visitatoris deputatione S. Congreg. Card. Interpp. à *citr.* Garcia *cap. 7. n. 23.* septimò locò relata declaratio est: *Capitulum non potest eligere Visitatorem absque Vicario ad*

Ff ff 2

caris ad

caro ad visitandam diocesim. Quæ declaratio, an etiam pertineat ad octiduum, intra quod ex decreto Concilii *cap. 16. cit.* Vicarius est constituendus, satis anceps & verisimilius est, illam ad tempus hoc non pertinere, eoque Visitatorem non minus quam Vicarium aut cum isto deputari posse; quod id Capitulo Jure vetitum non sit, & doceat praxis Capitulorum: à quibus, intra octo dies congregatis, sicut Vicarios generales, sic etiam Visitatores & Officiales alii deputari solent, teste Fermosin. *cit. Tract. 1. q. 12. n. 13. in fine.*

70. Dubium octavo est, an Vicarius Capitularis sibi substituere alium possit. Quæ in re præ oculis habenda, & Capitulari accommodanda sunt, quæ de Episcopi Vicario generali dicta sunt supra *tit. 28. à n. 47.* ut, sicut isti, sic etiam illi, non nisi ad modicum tempus, ex magna causa, & non nimis frequenter, munus suum alteri committendi facultas adstruatur, cum Zabarella *in Clement. unic. de Offic. Vicar. q. 19. & cit. Diana Resol. 62.* Nisi alterius substitutio ei specialiter permessa à Capitulo fuisset, apposita clausula, *Quem ex tunc prout ex nunc substituiimus.* Quod si Vicarius Capitularis gravi infirmitate aut alia causa ab officii sui executione impediretur, causas tunc pendentes alteri delegare: & si ad illam redderetur inhabilis, ei perinde, ut vitâ functo, alium substitui à Capitulo posse, censent *citt. Diana resol. 62. & Fermosin. q. 9. n. 10.*

71. Dubium nono est, ad quem à Vicarii Capitularis sententia sit appellandum. sicut à Vicarii Episcopalis, sic & ab ipsius sententia ad Metropolitanum: non ad capitulum provocandum, *Lib. 2. tit. 28. n. 60.* dicitur, & ratio aperta est; quia, sicut Episcopalis, sic & Capitularis Vicarii idem tribunal eademque jurisdictio est; quæ Episcopi Plenæ, & Vacante sede Capituli

est: & appellatio ab eodem ad idem tribunal, ab eadem ad eandem jurisdictionem Jure denegata, *c. Non putamus a la. Consuet. & c. Romana 3. pr. de Appellat. utrobique in 6. Scaccia de Appellat. q. 1. n. 6. cit. Barbosa n. 60. & Fermosin. q. 10. n. 14.* Atque hoc etiam procedit in Vicario, quem, Capitulum intra octiduum negligente, Metropolitanus vel propinquior Episcopus constituit; cum etiam talis ipsius Capituli, & non hujusmodi Episcopi vel Metropolitanus, Vicarius sit, & ad exercendam jurisdictionem Episcopalem, vacante sede penes capitulum residentem, deputatus. Quod si appellatio à Vicario Foraneo provocetur ad Capitulum, causa appellationis ab isto remittenda est ad Vicarium, in quem totius jurisdictionis Episcopalis Ordinariæ exercitum translatum, & ipsâ illius constitutione à Capitulo abdicatum intelligitur, *in vigore cap. 16. cit. Fermosin. q. cit. n. 14.*

Quod si Vicarius Capitularis tanquam suspectus recusetur, præ oculis habenda sunt, quæ de recusatione Vicarii Episcopalis dicuntur *lib. 2. tit. 28. n. 68.* sicut etiam de istius causa ad Episcopum, *c. Si non 4. v. fin. de Offic. deleg. in 6. sic de Vicario Capitularis recusati causa (sive is à Capitulo, sive à Metropolitanano aut viciniori Episcopo deputatus sit) cognoscere, ad Capitulum, non ad Metropolitanum pertinebit, arg. v. fin. cit. ut à S. Congreg. Cardd. Interpp. declaratum est apud Grat. *in ciam cit. cap. 7. n. 23. declarat. q. suscipientem, sicut ab Episcopo, sic & à Capitulo, si de recusationis causa Vicario suo objecta cognoscere ipsum nolit, eligi posse arbitros: & si isti illum merito suspectum judicârint, causam principalem Vicario ablatam alteri committi posse, ut eadem S. Congregatio declaravit, apud Quarantam *v. cit. n. 1. Barbosa cit. 1. q. 42. n. 54. & Fermosin. q. 10. n. 6.***

Dubium

74. Dubium decimò est, quando Vicarii generalis, simpliciter & sine temporis determinatione constituti, jurisdictione cesset; hanc enim ipsa electi confirmatione literisque super ista expeditis cessare: idque à Rota 28. Junij 1683. decisum, ait Flamin. *Lib. 7. de Resignat. g. 19.* Verùm, quia à decisione illa mensè Julio ejusdem anni & in eadem causa recessum est, apud Dianam *cit. Tract. 4. resol. 69.* melius iste & Fermo-
lin. *Tract. 1. cit. g. 8. n. 8.* cum Pavino *cit. g. 10. n. 19.* istius exercitium cessare negant, antequam Episcopus confirmatus nactus sit possessionem. Ratio est; quia Vicarii jurisdictione durat & principaliter penes Capitulum residet, quamdiu vacat sedes Episcopalis: ista autem vacare, donec super electi confirmatione expedita litera Apostolica Capitulo presentata, *Extravag. inter com. de Elect.* & jurisdictione Episcopalis principaliter penes capitulum residere intelligitur, donec confirmatus Episcopatus possessionem fuerit adeptus; ut adeò Episcopalis jurisdictionis exercitium Vicarius Capitularis continuare valeat, donec Episcopatus & jurisdictionis Episcopalis possessio in confirmatum Episcopum fuerit translata. Ex hac ratione

Infertur, casu, quò vacante sede Capitulum incurrit suspensionem ab officio, & jurisdictionis exercitio privatur, censurà illa durante suspensam etiam esse jurisdictionem Vicarii Capituli generalis; ut eam exercere nequeat, donec à censura illa absolutio gratiam Capitulum fuerit consecutum, ut contra Ugolinum *de Censur. tab. 1. cap. 4. §. 3.* docent Suarez *de Censur. disp. 7. f. 1. n. 13.* & Barbosa *cit. alleg. 54. n. 180.* Ratio perspicua est; quia, sicut Episcopalis, sic & Capitularis vicarii jurisdictione eadem

est, quæ Episcopi, vel Capituli sede vacante, & penes hoc & illum principaliter residet: penes Vicarium autem utrumque solummodo accessorie est quoad exercitium, *arg. c. Non putamus c. Romana citt. pr.* atque idcirco, Capitulo ab officio suspensò, etiam Vicarii Capitularis jurisdictionem suspendi est necesse juxta dicta *n. 51.*

Dubium undecimò est; an & cui Vicarius Capitularis officii sui gesti rationes reddere teneatur: cui aniam præbent decreti Synodalis *cap. 16. cit.* verba, *Episcopus ad eandem Ecclesiam vacantem promotus ab eisdem Oecono- & Vicario Sc. rationem exigat officiorum jurisdictionis & administrationis, postquam eos punire, qui in eorum officio seu administratione deliquerint, etiam si redditis rationibus à Capitulo absolutionem aut liberationem obtinuerint;* his enim verbis, sicut finitò, sic & durante officio suo, istius gesti rationes à Vicario exigendi facultas stabilita primò occurru videtur.

Verius tamen est, Vicarium Capitularem & Oeconomum, vacante quidem sede, & non nisi quando ex justa causa, approbante S. Congreg. Episcop. & Regular. negotiis præposita, remoti sunt, ad officii & administrationis suæ rationes reddendas cogi & pro culpis suis puniri posse, ut non obscura mens est S. Congregat. Card. Interpp. *cujus declaratio ex relatis à Garcia cap. 7. cit. n. 23. undecima est, Item Capitulum sede vacante potest, factà remotione Vicarii & aliorum Officialium illos cogere ad reddendam rationem administrationis eisque pro culpa punire: non tamen impedire futurum Episcopum, quando ex hoc decreto ab eisdem exigat rationem actionum, quas sede vacante egerint, & eos punire, etiam si à Capitulo fuerint absoluti.*

F f f f 3

Quoad

76. Quoad punitionem autem Vicarii, in Officio suo deliquisse deprehensi, interest, quò modò deliquerit; cum, si delinquendò offenderit jurisdictionem Metropolitanì, v.g. appellationi ad eum legitime interposita non deferendò, vel ejus inhibitionem spernendò, in eum censurà Ecclesiasticà procedere valeat ipse Metropolitanus, arg. c. 1. de Offic. Vicar. in 6. junctò c. Romana 3. pr. de Appellat. in 6. Si verò in Officio & contra justitiam deliquerit, in partium corà eo litigantium alterius præjudicium aliquid decernendò, cognitio & coërcitio pertinet ad ipsum Episcopum, ex decreto cap. 16. cit. in illum procedere valentem remota appellatione, arg. §. Nulli quoque post can. Ei qui 2. q. 6. desumpti ex l. Nulli 3. C. Quorum appellat. non recipi. Lotter. Lib. 1. de Re benef. q. 22. n. 100. & Barbosa cit. alleg. 54. n. 184. Occasione jam resoluti,
77. Dubium duodecimum movetur, an Capitulum sede vacante ab Episcopi mortui vel translati Vicario generali exigere valeat officii gesti rationes; id enim affirmant & Rotæ decisione firmant Pavinus p. 2. q. 8. Sbroz. Lib. 3. de Offic. Vicar. q. 2. & Diana cit. tract. 4. resol. 53. partim; quia officii & administrationis gesta rationes exigere actus est Episcopalis jurisdictionis, sede vacante residentis penes Capitulum; ut hoc in delinquentes non solum ad instantiam, sed etiam ex officio procedere valeat: partim verò; quia commune omnibus administratoribus est; quòd finita administratione ad istius & officii sui rationes reddendas valeant compelli, l. Si quis 2. V. Et sanè ff. de Negot. gesti. C. l. 1. §. 3. ff. de Tutela rat. distrab. & non appareat ratio ab illis reddendis eximendi Vicarium Episcopi defuncti generalem.

Sed meliùs à rationibus vacante de Capitulo reddendis hunc eximium Statuta Directi. p. 1. cap. 13. à n. 7. cit. Barbosa alleg. 52. n. 183. Fermosin. q. 11. à n. 8. & alii, præcipuè nixi Religioptò Gregorii XIII. Tarentinis factò capitulo Piscatoris redditò die 1. Maii 1581. quò dictus Papa Statuimus, inquit, & mandamus, quòd Vicarii & Officiales, sive generales sive particulares eorum Terraneis per Archiepiscopum sive episcopus iudicatos in Ecclesia vel diocesi deputati vel deputandi ad Syndicatum, sive rationes Capitulo reddendas, nullò modo veniantur, aut sub quovis respectu obtinere possunt. Quod Apostolicum recriptum, cum non tatur speciali jure Ecclesiæ Tarentinæ, pro communis Juris declaratorio & specialis privilegio vel consuetudine selectis in aliisque Ecclesiis observando habent DD. cit.

Quare, sicut ad non paucos alios, sic etiam ad gesti Officii sui rationes Episcopali Vicario exigendarum actus, non potrigitur penes Capitulum residens jurisdictionis Episcopalis; illi quoque syndicandi & si in officii rationibus actus deliquisse & justitiam non relictam ministrasse comperiat, puniendi facultas reservata est Episcopi mortui vel translati successoribus.

Neque pro Capitulo generaliter incit à Diana cit. Resol. 53. in fine allegata Rotæ decisio; quia hanc in speciali curatæ Ecclesiæ consuetudine fundatam, Fermosin q. cit. n. 13. observat.

